

Met de ooievaar op 't dak !

Marguerite van Iseghem schonk dokter Camiel Depuydt 13 kinderen

Vraag je mevrouw Marguerite van Iseghem of ze haar leven zou herdoen — moeder zijn van 13 kinderen — dan antwoordt ze dat de tijden toen helemaal anders waren dan nu. Dat je als doktersvrouw gemakkelijker werd bijgesprongen in je moedersrol. Over manlief dokter Camiel Depuydt wil ze nog kwijt dat hij een goede zangstem bezat, behoorlijk een danspas kon zetten... en verdraaid rechtzinnig voor zijn Vlaamse geaardheid uitkwam. Maar toen Camiel op zeker ogenblik tegen zijn Margriet zei dat ze nooit zou kunnen autorijden... maakte zijn kroostrijke 'van Iseghemtje' een vuist, ging les volgen en trok op zekere dag met haar kever nog geen aardige neus naar haar respectabele chirurg !

Ze liep nog school bij de Zusters Josefiënen in de Oostendse Kaaistraat, toen notarisdochter Marguerite van Iseghem droomde van een eigen huis vól eigen kinderen. Als opgeschoten juffrouw stak ze graag een handje toe bij de Ziekenzorg-weging in de Steenbakkersstraat. Aan een raadpleging bij dokter Camiel Depuydt hield Marguerite in de kortste keren een verlovingsfeest over plus, jaren later, een originele visitekaart die heel hóóg boven het nr 233 van de Elisabethlaan uitsteekt : een ooievaar die alover 15 jaar liefst dertien keren klepperde met een nieuw baby'tje !

Geboren op 16 oktober 1912 laat het zich raden dat de kleuterjaren van Marguerite van Iseghem niet zomaar vlekkeloos verliepen. Toen de eerste wereldoorlog voor de deur stond was grootvader August Haelewyck consul-generaal van België in Keulen. Hij verwoegde zo vlug als mogelijk de familie in Oostende om, altemaal samen, met de laatste maalboot — 'Sussex' naar het schijnt — naar Engeland uit te wijken.

— „We hebben 15 maanden *overthere* vertoefd, waarna we naar het Franse Dinar in Bretagne zijn afgezakt omdat de zuster van mijn vader daar verbleef. Ik was toen 3 jaar en we hebben er de rest van de oorlog doorgebracht.”

Jong meisje zijn in de belle epoque

Na de wapenstilstand terug in Oostende liep Marguerite van Iseghem school bij de Zusters Josefiënen in de Kaaistraat, alwaar toen alle lessen in het Frans werden gegeven. Marguerite, die toegeeft van thuisuit in de taal van Molière te zijn opgevoed, maakte het mee dat men in de Kaaistraat op een bepaald ogenblik ook Vlaams onderricht bood. Zelf liep school tot haar 17 jaar en half.

— **Hoe jong... was de goede oude tijd ?**

— **Marguerite van Iseghem :** „Ikzelf was naar buitenuit een beschaamd ding. Curieus, maar eenmaal ik op de toneelplanken stond was ik duizend man sterk. Ik liep trouwens een tijdje conservatorium bij mevr. Benjesco, die getrouwd was met een Roemeen. Tussen mijn 2de en 3de jaar opleiding ben ik gehuwd en was het gedaan met mijn toneelambities. Dat laatste spijt me nog altijd...”

— **Wat kon er toen... en wat niet ?**

— **Marguerite van Iseghem :** „Laten we in de aller-eerste plaats vertrekken van het feit dat de ouders toen vertrouwen stelden in hun kinderen. Voor wat meisjes betrof was de tijd van de lange broeken lang nog niet aangebro-

ken, evenmin als het ongeremd grijpen naar crème en poederdoos. In mijn wilde jaren rookte ik ooit 3 sigaretjes. Een resem vrijers zat er zeker niet in... al was het niet verboden een *boontje* over te hebben voor een knapperd !”

— **Dan komt Dr. Depuydt in je leven ?**

— **Marguerite van Iseghem :** „Geboren op 15 oktober 1895 was Camiel een Lichterveldenaar die in 1929 naar Oostende kwam. Hij was heel streng op zichzelf, maar naar buitenuit een mens wiens hart en ziel openstonden voor de medemens. Hij was een leerling van heelkundige Jozef Sebrechts en toen deze laatste naar de States trok zou Camiel Depuydt hem in de Oostendse H. Hartkliniek als chirurg vervangen. In die tijd was ook dokter Stroobandt in Oostende als heelkundige bedrijvig.”

Vader verlost eigen kinderen...

Dokter Depuydt had een goede gangstem en wie weet hoorde 'Hemelhuis' niet tot zijn repertorium. In ieder geval kon hij de derde stroof — *zou men armoe lijden om een mondje meer ?* — niet lieflijker in de praktijk omzetten, toen hij zijn vadersplicht met 8 jongens en 5 meisjes verzilverde. Hierbij zou hijzelf zijn vrouw twaalf keer verlossen, vooraleer aan dokter Vanhoutte de eer voor de 13e te laten.

Ook oma's hadden boontje voor knapperds !

— **Kroostrijk zijn in de Belle Epoque ?**

— **Marguerite van Iseghem :** „Mijn dagjes waren altijd goed gevuld en er restte mij niet veel tijd om te gaan wandelen. Gelukkig kon ik beroep doen op *goeie ziele* Zulma Delameilleure uit Torhout, die we vierden om haar 25 jaar

trouwe dienst. Een heel braaf mens dat trouwens bij ons thuis is gestorven.”

— **Nogal wat kindervoittur-tjes gekocht ?**

— **Marguerite van Iseghem :** „Niet zo heel veel, om de eenvoudige reden dat we bij het bouwen van ons huis een enorme grote hof hadden aangelegd... alwaar het kleine grut meer dan zijn loop had !”

— **Z o m a a r... kindjeskopen ?**

— **Marguerite van Iseghem :** „Op mijn 22ste kocht ik mijn eerste kindje (Raf) die, zoals het meestal gebeurt met een eerste vrucht, wat minder vlot verliep. Bij mijn verdere bevallingen waren slechts de beginmaanden een beetje *comme si comme ça*. Op mijn 37ste maakte ik mijn laatste kinderbed mee. 't Ging wat moeizaam, maar in zijn opgroei deed Lode *'de 13de !'* al vlug de doorstane barensweden vergeten.”

De oorlogsjaren en het gezin dokter Depuydt

Voor iedere parochiaan van de volkse St.-Jansparochie zal het huis van Camiel en Marguerite Depuydt-van Iseghem wel altijd een adellijke burch geweest zijn, waarnaar — in het naar het Mariakerkestrand trekken door de met hagen-groen omsloten weg die Elisabethlaan van Torhoutsteenweg tot Nieuwpoortsteenweg in tweeën sneed ! — met ontzag naartoe werd opgekeken. Dat gold niet alleen voor de ooeivaar hoog boven op dak, maar al evenzeer voor het

doktersgezin, van wie het geweten was dat het meer om het menselijk contact gaf dan om haar hoogaangeschreven etiquette...

— **Marguerite van Iseghem :** „Tijdens de bezetting in 1940-45 hadden de Duitsers de schoollokalen in de Schapenstraat opgeëist. Maar in de volkse St.-Jansparochie kende iedereen toen nog iedereen. Zo vonden het 3de leerjaar van juffrouw Inghelbrecht en de 3de kleuterklas van juffrouw Aerents bij ons tijdelijk onderdak. Met een zestigtal kleuters binnen de muren, kan men zich de zo luidruchtige als kleurrijke *interval* best voorstellen !”

— **Ook oorlogsmisère meegemaakt ?**

— **Marguerite van Iseghem :** „We hadden een meisje in dienst, waarvan op een dag het huis van haar ouders gebombardeerd werd. Op dit ogenblik hebben we kelder en washuis vrijgemaakt, teneinde de alleenstaande moeder-weduwe en haar vier kinderen op te vangen.”

— **En de dokter ?**

— **Marguerite van Iseghem :** „Tijdens de meidagen had Camiel gehoor gegeven aan zijn oproepingsbevel. Op zeker ogenblik verbleef hij in Frankrijk, vanwaar hij op 30 juni 1940 is teruggekeerd. Tijdens de oorlogsjaren zou hij een goeie vriend verliezen, namelijk apotheker Maurits Deketelaere. Toen deze op zekere avond samen met zijn dochter een *poosje* vis ging dragen naar zijn neef-medepastoor op de H. Hartparochie, vonden vader en dochter de dood bij een plotse bombardement...”

Dag vóór Kerst ging Camiel heen...

Dokter Camiel Depuydt zei altijd, als ik op rust ben dan zullen we dit en dat doen. Maar het is er allemaal niet van gekomen.

— **Marguerite van Iseg-hem** : „De dag vóór Kerst 1969 is hij op 74-jarige ouderdom overleden. In Leuven hebben ze me toen gezegd, dat mijn man totaal versleten was. Hoe kon het anders? Zijn doktersleven lang heeft hij gewerkt van 1 januari tot 31 december. Nooit gunde hij zich een vrije dag, tenware eenmaal in het jaar om naar het Congres van de Chirurgie in Parijs te gaan...”

Echt geluk is ànderen gelukkig kunnen maken!

— **Emotionele vrouw
staat haar man?**

— **Marguerite van Iseg-hem** : „De omstandigheden hebben me er wel toe gedwongen. Na het afsterven van Camiel had ik het niet gemakkelijk, want meerdere kinderen moesten toen nog hun studies afmaken. Eind goed, al goed... en toen we niet meer over personeel beschikten leerden we al vlug zélf ons potje te koken.”

— **Een familiekransje dat kan tellen?**

— **Marguerite van Iseg-hem** : „Twee keer in het jaar is mijn huis te klein. Bij mijn

verjaardag en in de nieuwjaarsmaand vertaalt mijn hele trouwboekje zich in levensrecht familiegeluk, met o.m. binnenhuisarchitect Raf (3 zonen en 3 dochters); sociaal assistente Lieve (jonggezellin); medisch-analyst Jan die 5 jaar geleden overleed (1 dochter en 3 kleinzons); kinderspecialiste Riet (1 zoon en 3 dochters); professor-Leuven Frans (2 zoons en 1 dochter); huisarts in Bredene Luc (2 dochters en 1 zoon); verpleegster Liesbeth (2 dochters en 1 zoon); opvoedster Mieke (1 dochter); lichamenlijk opleidster Anne (2 zonen en 2 dochters); verpleger Marc (2 dochters en 1 zoon); geneesheer-chirurg Paul (1 zoon en 3 dochters); jonggezel Piet; industrieel ingenieur-bouwkunde Lode (1 zoon en 1 dochter).”

— **Liefde en geluk... hoe vul jij dat in?**

— **Marguerite van Iseg-hem** : „Geluk dat is volgens mij de inwendige vreugde beleven ànderen gelukkig te kunnen maken. Liefde... dat is in de eerste plaats mekaar plezier doen. Ik heb uiteraard nooit veel tijd gehad om me met de rechten van de vrouw bezig te houden, wat me niet weerhoud om hierover een eerlijke mening te hebben: in een huwelijk moeten beide partners hun onderscheidelijke vrijheid behouden. Als de vrouw onder het juk van de man móét lopen, wordt de liefde gelijk met de voeten getreden...”

(Edmond Tournalmain)